

ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО
ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО
СТОПАНСТВО ЦАРЕВО”

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	4
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	5
1 ВЪВЕДЕНИЕ	6
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	6
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ.....	8
2 РЕЗУЛТАТИ	10
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	10
2.2 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА	14
2.3 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ	15
2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	17
2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	21
2.5.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ.....	21
2.5.2 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ.....	21
2.5.3 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ.....	22
2.5.4 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ	22
2.5.5 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА	23
2.5.6 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ.....	23
2.5.7 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ	23
2.5.8 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ	24
2.5.9 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ.....	26
2.5.10 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК	26
2.5.11 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.....	27

2.6 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ.....	27
2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.....	28
2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ.....	28
3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	36
3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ.....	36
3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	36

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ГФ	Горски фонд
ДГС	Държавно горско стопанство
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловнорибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП	Териториално поделение
ЮЦДП	Южноцентрално държавно предприятие
г.	година
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м.	месец
м³	кубически метра
н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара
FSC	Forest Stewardship Council (Съвет за стопанисване на горите)
WWF	World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Асеновград“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегнатата страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Асеновград“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

През 2017 г. ТП Държавно горско стопанство (ТП ДГС) „Царево“ започна процес по привеждане на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии* на Съвета за стопанисване на горите (FSC). Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация по системата на FSC®:

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на

управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Високи конзервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите конзервационни стойности в горите.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на FSC®.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на FSC и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ДГС „Царево“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДГС се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе инициатирано изготвянето на настоящия документ. Цялостният процес по подготовка на ДГС за сертификация се подпомага от международната неправителствена организация WWF – България.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ДГС „Царево“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДГС както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДГС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС, които са били идентифицирани;

- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи с ръководството на ДГС „Царево“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите на FSC*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДГС „Царево“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС;
- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ включва:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ДГС „Царево“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Царево“ Общински планове за развитие, Националният FSC стандарт за България, включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДГС подпомага/ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.

2 РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП ДГС „Царево“ стопанисва горите и земите от държавния горски фонд в общините Царево и Приморско от област Бургас. В състава на поделението влизат 15 землища.

- **Община Царево**, в която се намират землищата на градовете Ахтопол и Царево и селата Бродилово, Българи, , Варвара, Велика, Изгрев, Кости, Лозенец, Резово, Синеморец и Фазаново.
- **Община Приморско**, в която се намират землищата на градовете Приморско и Китен и село Писменово.

Съобщителните и транспортните връзки на територията на стопанството са сравнително добре развити. Пътищата са построени в миналото или през изтеклия ревизионен период и свързват гората с областната и общински пътни мрежи.

Седалището на стопанството е свързано с останалите населени места с третокласни пътища. Пътната мрежа в стопанството е сравнително добре развита. Съществуващите горски автомобилни пътища от втора и трета степен са в добро състояние.

През територията на стопанството преминава второкласният държавен път Бургас-Приморско-Царево-Малко Търново.

Община Царево

Община Царево е най-морската община в България, с 64,4 км. морска ивица. Гр. Царево е административен, културен и туристически център на Община Царево. Намира се на 65 км. южно от Бургас и 450км. югоизточно от София.

Общината заема най-югоизточната част на Област Бургас. С площта си от 513,402 km² заема 7-мо място сред 13-те общини на областта, което съставлява 6,63% от територията на областта. Границите ѝ са следните:

- на север – община Приморско;
- на запад и югозапад – община Малко Търново;
- на юг – Република Турция;
- на изток и североизток – Черно море.

Община Царево има 13 населени места с общо население 9 192 жители, от тях 4547 са мъже, а 4645 жени. Разпределени са както следва: в градовете 7130, от които 3500 мъже и 3630 жени и в селата 2062 със съответно 1047 мъже и 1015 жени (по данни на НСИ към 31.12.2017г.).

Към 31.05.2015 г. икономически активните лица в общината наброяват 3 693. Регистрираните безработни са 279, а равнището на безработица - 7.55 %.

Бургаска област е на осмо място в държавата по ниска безработица.

На регионално ниво община Царево заема седмо място сред общините от област Бургас с ниски нива на безработица-8,6% (по данни на дирекция „Регионална служба по заетостта-Бургас”към този момент). В сравнение с миналата 2017 година, в която е била 9,9% се наблюдава спад. На най-ниско ниво безработицата в община Царево, както и в останалите черноморски общини е през летния сезон, когато достига до 2,9%. Общината е предприела мерки за ангажиране на свободния трудов ресурс чрез създаването на Българо-германски център за трудово обучение, какъвто освен в Царево има само в още четири града в България.

Промисленост

Икономическият облик на общината се определя от фирма "Пасат", чието многообразно производство от стъклопластмаси (яхти, лодки, водни пързалки, шейни, санитарно оборудване и др.) намират пазар по цяла Европа. В гр. Царево е и първото и най-голяма пристанище на юг от гр. Бургас. Най-голямото му предимство е неговата близост до изхода на Босфора , а водата в акваторията е най-чистата по цялото крайбрежие. От 1995 год. пристанището е обявено за международно. Зимите тук са леки и е възможно целогодишно домуване на плавателни съдове . Това са фактори , които правят пристанището в гр.Царево особено предпочитано от яхтсмените. На територията на общината действат три ТПК по една в гр. Царево , гр. Ахтопол и с. Бродилово, две държавни горски стопанства - в гр. Царево и с. Кости , две потребителски кооперации - в гр.Царево и гр.Ахтопол и др.

Туризм

С многообразието на забележителности от различен характер (природни, исторически, архитектурни и др.) община Царево се очертава като една от най-атраktivните общини в Бургаска област. Уникалното съчетание на море , планина и реки , екзотична растителност и многообразие на животински и растителни видове , в едно с традициите и автентичната

Странджанска култура и обичаи , предоставят разнообразни възможности за развитие на туризъм - опознавателен , екотуризъм, яхттуризъм,,фото и хоби туризъм , ловен туризъм и др.

Култура

Единствено в полите на Странджа, в с.Българи са запазени корените на уникални езически обичаи, слели се във времето с православните традиции - Нестинарските игри върху огън в чест на "Св.Св. Константин и Елена".

Ежегодно на територията на общината се провеждат множество арт, кино, танцови и музикални фестивали, привличащи туристи от цял свят.

Община Царево е богата на паметници на културата , някои от които са с регионално и национално значение - античните "Ахтополска стена" и Гръцко училище в гр.Ахтопол, църквите "Св.Успение Богородично"- гр.Царево, "Св.Св. Кирил и Методий" в с. Кости , "Св. Пантелеймон" в с.Бродилово, останки от мегалитната култура на траките и др.

На територията на общината се намира най-старият резерват в страната "Силкосия" - обявен за такъв още през 1933 год. Тук се намира една от седемте влажни зони в страната , което е с континентално значение - комплекса "Ропотамо - Велека". През странджанското крайбрежие и Странджа преминава и "Via Pontika"-пролетния път на птиците от Северна Европа на Юг . Уникалната странджанска природа се опазва чрез мрежа от защитени територии , в т.ч. най-големият природен парк в страната - "Странджа" , осем резервата и редица природни забележителности и защитени местности , като "Попови скали" , "Силистар" , "Устието на р.Велека", "Дядо Вълчо" и др.

Община Приморско

Община Приморско се намира в Югоизточна България и е една от съставните общини на област Бургас.

С площта си от 350,084 km² заема последното 13-то място сред общини на областта, което съставлява 4,52% от територията на областта. Границите ѝ са следните:

- на север и северозапад – община Созопол;
- на югозапад – община Малко Търново;
- на югоизток – община Царево;
- на изток – Черно море.

Град Приморско е живописно разположен на малък полуостров между красивия залив Стамополу и Дяволския залив. Намира се на 50 км. южно от гр. Бургас. Крайбрежен панорамен път свързва града с всички черноморски селища - Китен, Дюни, Созопол, Бургас, Несебър, Варна и др.

Общината има 6 населени места с общо население 7103 жители (05.02.2018 г.). В град Приморско живеят 3374 души. В общината най-голямо е населението на град Китен – 1073 души, а най-малко на село Писменово – 216 души. В останалите села на общината живеят: в село Ново Паничарево – 957 души, в село Ясна Поляна – 725 души и в село Веселие – 758 души. Делът на населението под трудоспособна възраст е 1195 души, на населението на трудоспособна възраст 4695 души и на населението над трудоспособна възраст е 1590 души. Ниво на безработица е 5.32 %.

През активния летен сезон нивото на безработица практически пада до 1%, тъй като по-голяма част от населението е ангажирана с хотелиерство и ресторантьорство през активния летен сезон.

Туризмът и обслужващата го сфера са най - динамично развити в структурата на общинската икономика. Предлагат се условия за различни видове туризъм - не само основно рекреативен, а така също и културен, екотуризм, селски, риболовен, ловен, спортен и др. Поради привлекателността на курортните селища има засилен инвестиционен процес и развитие на строителната индустрия.

Природата е дарила курортите с разнообразни и уникални природни ресурси. От първостепенно значение за развитието на туризма са плажовете с обща площ 1045 хил. кв. м., в това число защитените дюни и плажове са 523 хил. кв. м.

В околността на Приморско се намират световноизвестните и запазени за поколенията природни резервати "Ропотамо" и "Водни лилии", защитените територии "Аркутино", блатото "Стамополу", пясъчни дюни "Перла", скалните образувания "Лъвската глава", фиордите и тюленовата пещера в Маслен нос. Особен интерес предизвиква древният път на птиците Вия Понтика, който характеризира района на Приморско като изключително екологично чист. Тези природни забележителности са дарени с уникална флора и фауна, които придават колорит и екзотичност. Интересни за туристите са руините от древната крепост Азине, тракийските долмени от VI в. пр. н.е. и останките от предхристиянския параклис "Св. Параскева". Музейна Сбирка "Българската Ясна поляна" в с. Ясна Поляна Параклис "Св. Троица" в с. Ново Паничарево.

2.2 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

Териториално поделение “Държавно горско стопанство – Царево” със седалище в гр. Царево е създадено през 1903 г. Получило е името си от гр. Царево, който е общински център. С влизането в сила на Закона за горите от 2011 г. е териториално поделение към Югоизточно държавно предприятие (ЮИДП) – Сливен. Общата площ на горските територии, попадащи в териториалния обхват на ДГС е 30278,9 ха, в т. ч. държавни горски територии 28198 ха (93 %).

Стопанството се намира в най югоизточната част на Бургаска област. На север-северозапад граничи с ТП “ДЛС-Ропотамо”, на изток с Черно море, на юг с Република Турция, на югозапад с ТП “ДГС-Кости” и ТП “ДЛС-Граматиново”, на северозапад с ТП “ДГС-Ново Паничарево”.

Най-високата точка на територията на стопанството е връх „Папия”- 502 м. н.в., а най – ниската - горите около морския бряг – 5-10 м. н.в.

От всички била се отделят множество по-малки била в най-различни посоки, което придава характерния за терена сложен и пресечен облик.

В източната част на стопанството (покрай морето) терените са предимно полегати и равнинни, докато в западната са стръмни и силно пресечени.

Половината от площите са с надморска височина от 1 до 100 м. (49,9%), следват тези от 101 до 200 м. (39,3%), от 201 до 300 м. (9,2%), от 301 до 400 м. (1,4%) и от 4021 до 500 м. (0,2%).

Средната надморска височина на дървопроизводителната площ е 111,5 метра.

Стопанството има ясно изразен равнинно-хълмист характер. Затова по отношение на наклоните, теренът на стопанството е разнообразен.

Средната възраст на гората се е увеличила от 61 на 74 години. Възрастовата структура е различна при отделните видове гори. При иглолистните гори преобладават средновъзрастните и млади дървостои, докато широколистните високостъблени и издънковите гори за превръщане застаряват. Нискостъблените гори са с неравномерна възрастова структура, следствие от начина им на стопанисване. Лесистостта на района е 73,1%, в т.ч. 64,3% на държавните територии.

С най-голямо разпространение на територията на стопанството е благуният. Площният му дял във всички насаждения, в които участва е 44,1% от площта им (почти половината от залесената площ). Значителен дял в залесената площ заемат източният горун (35,1%), източния бук (5,0%), церът (4,8%), черният бор (4,7%), келявият габър (1,8%), полският ясен (1,4%), мъждрянът (1,1%), както и много други горскодървесни видове с участие по-малко от 1%, обуславящи биоразнообразието в района – габър, клен, трепетлика, сребролистна липа, космат дъб, червен дъб и др.

След приключване на инвентаризацията на горските територии се наблюдава увеличение на залесената площ с 511,2 ха (1,8%), което се дължи предимно на преминаването на нови горски площи към територията на ТП “ДГС-Царево”.

В държавните горски територии на ТП “ДГС-Царево” също има увеличение на годишното ползване. По ГСП от 2016 год. е 40 025 куб.м (без клони), което е 63,7% от средния годишен прираст – 62 882 куб.м. В сравнение с общия запас в държавните гори на ТП “ДГС-Царево”, който е 4 314 025 куб.м, размерът на годишното ползване е 0,93%, а ползването на 1 ха при 28 410,4 ха залесена площ на държавните горски територии е 1,41 куб.м. Сравнено с ползването през ГСП(ЛУП) 2006 г., което е било 37 750 куб.м без клони или **увеличение с 2275 куб.м без клони**.

2.3 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

Горите в района на ТП „ДГС Царево” са от важно значение, както за икономиката на общината, така и за икономиката на областта.

Общата площ на горските територии в община Царево възлиза на 407620 дка, което е 79,41% от територията и, в това число и гори със стопанско значение. Наличният потенциал е предпоставка за развитието на дърводобивна и дървопреработвателна дейност. Дървопреработването се развива във връзка със засиленото строителство и наличието на суровина с добри качества с местен произход, което свежда до минимум транспортните разходи.

Дървесината за промишлени цели се добива от фирми спечелили обектите чрез търг, а те от своя страна продават добития дървен материал на дървопреработвателни предприятия и цехове.

Горите в района на ТП „ДГС Царево”, като източник на дървесина, странични ползвания и други ползности, имат общонационално значение за икономиката на страната. Голямо е значението им и за икономическото развитие на селищата в община Царево. Те са източници за задоволяване на нуждите на местното население от дърва за огрев и строителна дървесина.

Залесената площ на ТП „ДГС Царево” се е увеличила от 27899,2 ха на 28404,4 ха, което е увеличение с 505,2 ха, дължащо се на: новоустроени гори и залесяване и самозалесяване на голи дървопроизводителни площи.

Разпределението на ГТ на ТП по собственост и категории са показани в таблиците по долу.

Таблица: РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГТ НА ТП „ДГС ЦАРЕВО“ ПО СОБСТВЕНОСТ (ГСП 2016Г.)

<i>Общо инвентаризирана площ</i>					<i>в т.ч. горски територии</i>		<i>в т.ч. гори в земед.територии</i>	
<i>Собственост</i>	<i>Обща площ,ха</i>	<i>%</i>	<i>в т.ч.залесена площ,ха</i>	<i>%</i>	<i>Залесена площ,ха</i>	<i>%</i>	<i>Залесена площ,ха</i>	<i>%</i>
Община Царево								
<i>държавна</i>	<i>25176,0</i>	<i>93,1</i>	<i>23640,9</i>	<i>93,0</i>	<i>23623,6</i>	<i>97,9</i>	<i>17,3</i>	<i>1,3</i>
<i>общинска</i>	<i>931,4</i>	<i>3,4</i>	<i>900,5</i>	<i>3,5</i>	<i>129,7</i>	<i>0,5</i>	<i>770,8</i>	<i>59,7</i>
<i>частна</i>	<i>919,1</i>	<i>3,4</i>	<i>872,9</i>	<i>3,4</i>	<i>379,3</i>	<i>1,6</i>	<i>493,6</i>	<i>38,3</i>
<i>съсобственост</i>	<i>9,8</i>	<i>0,0</i>	<i>8,7</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>8,7</i>	<i>0,7</i>
<i>Общо</i>	<i>27036,3</i>	<i>100</i>	<i>25423,0</i>	<i>100</i>	<i>24132,6</i>	<i>100</i>	<i>1290,4</i>	<i>100</i>
Община Приморско								
<i>държавна</i>	<i>3022,0</i>	<i>93,2</i>	<i>2807,5</i>	<i>94,1</i>	<i>2806,7</i>	<i>96,8</i>	<i>0,8</i>	<i>1,0</i>
<i>общинска</i>	<i>97,0</i>	<i>3,0</i>	<i>73,6</i>	<i>2,5</i>	<i>25,7</i>	<i>0,9</i>	<i>47,9</i>	<i>58,7</i>
<i>частна</i>	<i>123,6</i>	<i>3,8</i>	<i>100,3</i>	<i>3,4</i>	<i>67,4</i>	<i>2,3</i>	<i>32,9</i>	<i>40,3</i>
<i>Общо</i>	<i>3242,6</i>	<i>100</i>	<i>2981,4</i>	<i>100</i>	<i>2899,8</i>	<i>100</i>	<i>81,6</i>	<i>100</i>
Общо за ТП „ДГС Царево“								
<i>държавна</i>	<i>28198,0</i>	<i>93,2</i>	<i>26448,4</i>	<i>93,2</i>	<i>26430,3</i>	<i>97,7</i>	<i>18,1</i>	<i>1,3</i>
<i>общинска</i>	<i>1028,4</i>	<i>3,4</i>	<i>974,1</i>	<i>3,4</i>	<i>155,4</i>	<i>0,6</i>	<i>818,7</i>	<i>59,7</i>
<i>частна</i>	<i>1042,7</i>	<i>3,4</i>	<i>973,2</i>	<i>3,4</i>	<i>446,7</i>	<i>1,7</i>	<i>526,5</i>	<i>38,4</i>
<i>съсобственост</i>	<i>9,8</i>	<i>0,0</i>	<i>8,7</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>8,7</i>	<i>0,6</i>
<i>Общо за ТП „ДГС Царево“</i>	<i>30278,9</i>	<i>100</i>	<i>28404,4</i>	<i>100</i>	<i>27032,4</i>	<i>100</i>	<i>1372,0</i>	<i>100</i>

Таблица:РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩТА НА ТП „ДГС ЦАРЕВО“ ПО КАТЕГОРИИ (ГСП 2016Г.)

<i>ГТ със защитни ф-ии</i>	<i>ГТ със специални ф-ии</i>	<i>ГТ със стопански ф-ии</i>	<i>Общо</i>
<i>22,0 ха</i>	<i>26909,9 ха</i>	<i>3347,0 ха</i>	<i>30278,9 ха</i>
<i>0,1%</i>	<i>88,9%</i>	<i>11,1%</i>	<i>100%</i>

2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/ групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС	Степен на социално въздействие на дейностите на ДГС произтичащ и от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо-средно-ниско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите - Бургас	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС	ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Бургас	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС във връзка с изпълнението на екологичното законодателство.	средно	опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите;
	Дирекция „Инспекция по труда“ - Бургас	Спазване на трудовото законодателство	средно	спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изисквания

				на Кодекса на труда за горските работници;
	Районно управление – Царево към Областна дирекция на МВР - Бургас	Извършване на оперативно-издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административно-зателна дейност	средно до високо	контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива; обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;
	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" - Царево	Пожарна безопасност и защита на населението	високо	превенция и борба с горските пожари;
Местно население	Кметове на Общини Царево и Приморско, Общински администрации, кметове на населените места	Осигуряване на базисни нужди на местното население	високо	осигуряване на местното население с дърва за огрев; паша в горите; опазване на водоизточниците за населените места; опазване на местата от значение за местните общности; опазване на местната инфраструктура;
	Физически лица жители на населените места попадащи в обхвата на ДГС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	високо	осигуряване на дърва за огрев; паша; защита на личната собственост; осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване; възможности за заетост;
Бизнес	Фирми в	Осъществяване на	високо	осигуряване на

	сферата на горското стопанство	горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжка на горски пътища; дървообработване		равноправен достъп до дейности възлагани от ДГС и спазване на свободната конкуренция; осигуряване спазването на безопасността на труда; своевременно разплащане с подизпълнителите;
	Предприемачи в областта на туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии; осигуряване безопасността на туристите;
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори собственост на частни лица;
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на	средно	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;

		дивеча).		
	<p>Екологични неправителствени организации –</p> <p>WWF - България</p> <p>Българско дружество за защита на птиците</p> <p>Зелени Балкани</p> <p>Балкани</p> <p>Българска Фондация „Биоразнообразие“</p>	<p>Извършват граждански контрол по опазване на биоразнообразието на територията.</p> <p>Разполагат с информация за биоразнообразието на територията.</p> <p>Активни са в изпълнението на проекти свързани с опазване на биоразнообразието и са потенциален партньор в това отношение.</p>	средно	<p>опазване на биологичното разнообразие;</p> <p>партньорство при изпълнение на обществено значими проекти;</p>
	Туристически дружества	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	<p>съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти;</p> <p>поддържане на туристическите маршрути в горските територии;</p>

2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.5.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ДГС „Царево“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности, както и достъпът до горските разсадници. Със заповед на Директора на РДГ – Бургас може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

От проведените интервюта със заинтересованите страни, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ДГС „Царево“.

2.5.2 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Съгласно действащият Горскостопански план общото предвидено ползване на дървесина за 10-годишен период (2016-2026 г.) възлиза на 448010 м³ стояща маса или 374325 м³ лежача маса, съответно по 37433 м³ годишно. Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДГС „Царево“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДГС.

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област, като според ДГС местното население е осигурено с необходимите количества. Ежегодно от стопанството се добиват по около 10 000 м³ (плътни) дърва за огрев като възможностите за осигуряване на такива от местното население са две – закупуването им от временен склад или направо готови нацепени от склад в града. Кметът на съответното населено място изготвя списък на правоимащите, на базата на който ДГС прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата

основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената.

2.5.3 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ДГС „Царево“ се разчита основно на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи.

От направените проучвания за хода на естественото възобновяване е установено, че върху залесената площ на стопанството, особено в определени райони, съществуват добри условия за естествено възобновяване. При правилно извеждане на горскостопанските мероприятия естественото възобновяване може да бъде успешно. За подпомагането му е предвидено изсичане на подлесната растителност на площ от 4805,8 ха, като това ще се извърши не по-малко от два пъти през десетилетието.

Необходимо е също при наличие на семеношение в буковите, дъбовите и церовите насаждения, събрания жълд да се използва при подпомагането на възобновяването. Това може да става още през същия сезон, като се внася жълд на копки под склопа на насажденията.

Където по обективни или субективни причини естественото възобновяване е компрометирано или е невъзможно да се появи, е предвидено залесяване.

През ревизионния период на последния ГСП е предвидено да се извършат залесявания върху 24,8 ха или по 2,5 ха средногодишно.

2.5.4 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паша и недървесни горски продукти

Горите на стопанството са източник и на различни странични ползвания. От голямо значение за общината е пашата на добитъка, която се допуска на територията на стопанството. Ежегодно се добиват значителни количества сено, листников фураж, билки, горски плодове, гъби и др. Наличието на големи количества билки и гъби създава предпоставка за развитието билкарството и гъбарството като алтернативен поминък в някои райони на общината.

2.5.5 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Районът на стопанството представлява добра база за развитието на интензивно ловно стопанство със значителни дивечови запаси и видово разнообразие. Реките Велека и Резовска предлагат условия за провеждане на любителски риболов.

Ловното и рибно стопанство със своите бази и дългогодишни традиции на територията на областта може да окаже силно влияние върху развитието на туризма.

2.5.6 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДГС е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Бургас, чрез мобилни групи и чрез проверки на Контролен горски пункт.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ДГС в тази насока.

2.5.7 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ДГС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението.

Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране.

2.5.8 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

В териториалния обхват на ДГС Царево попадат шест защитени територии, които отговарят на т.1 от ВКС 1.1. По смисъла на Закона за защитените територии, категориите ЗТ са както следва: две природна забележителност (ПЗ), четири защитени местности (ЗМ). Изцяло в териториалният обхват на дейност на ДГС Царево попадат ЗМ „Устието на река Велека” и ЗМ „Силистар”, които включват държавен, частен, общински горски фонд и земеделски земи. Част от буферната зона на резерват „Тисовица” обявена със заповед № 169/16.02.1990 г. с площ 106 ha - изцяло частен горски фонд, попада в териториалния обхват на ДГС Царево. През 2007 г. със Заповед № РД-414 от 18 юни 2007 г. буферната зона на резерват „Тисовица” е прекатегоризирана в ЗМ „Странджански дъбрави”. ЗМ „Горна Еленица”- обявена като буферна зона на резерват „Силкосия” със Заповед № 1028/06.11.1986г. и прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-419/18.06.2007г.

За запазване на правилна организация, стопанисване и управление, ТП „ДГС Царево” е разделено на три горскостопански участъка: I ГСУ „Фазановски”, II ГСУ „Царевски” и III ГСУ „Ахтополски” с обща площ 30 286,4 ha, като 17 841,2 ha попадат на територията на ПП „Странджа”, от които 17168,1 ha залесена и 673,1 ha незалесена площ.

Защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 в частта ѝ по директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) - по чл.6 ал.1 т.1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие, с обща площ 19695,6 ha, от която залесена 17850,6 ha и незалесена 1845,0 ha

1. Защитена зона „Босна” BG0000208 е одобрена с решение на Министерски съвет: № 661 от 16 октомври 2007 г. и е с обща площ 16225,89 ха.
2. Защитена зона „Странджа” с код BG0001007 е одобрена с решение на Министерски съвет: № 122 от 02 март 2007 г. и е с обща площ 153541,2 ха.(№660/08.11.2013г.)
3. Защитена зона „Ропотамо” BG0001001 е одобрена с решение на Министерски съвет: № 122 от 02 март 2007 г. и е с обща площ 98099,76 ха (№660/08.11.2013г.) от която залесена площ 0,7 ха.
4. Защитена зона „Карагач” BG0000143 е одобрена с решение на Министерски съвет: № 122 от 02 март 2007 г. и е с обща площ 64,11 ха. .(№660/08.11.2013г.)

Защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 в частта ѝ по директива 79/409/ЕЕС за съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за

птиците) - по чл.6 ал.1 т.3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, с обща площ 23043 ha в т.ч. ДГФ 20183,9 ha

Защитена зона „Странджа“ с код BG0002040, обявена с решение № 812 от 04.12.2007 год. на МС. Площ: 116389,43 ha

Съгласно списъка към Приложение 4 на Националното ръководство за определяне на ГВКС, за територията на ТП „ДГС Царево“ са идентифицирани 7 типа редки, застрашени или изчезващи екосистеми.

G1.6E12 Stranja oriental beech forests - Това местообитание е свързано с горите от *Fagus orientalis* в Странджа

G1.76A41 Stranja [*Quercus polycarpa*] forests - Към местообитанието се отнасят ксеромезофитни дъбови гори с преобладаване на източен горун (*Quercus polycarpa*)

G1.76(2) Balkan-Anatolian thermophilous [*Quercus*] forests (Съобщества с участие на странджанския дъб (*Quercus hartwissiana*))

G1.7C41 Silver lime woods - Гори с ясно изразено доминиране на сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), възникнали предимно вторично на мястото на дъбови гори.

G1.A4 Ravine and slope woodland - Смесени широколистни гори разположени на стръмни и урвисти места. Характерни растителни видове са планински ясен (*Fraxinus excelsior*), обикновен явор (*Acer pseudoplatanus*), дребнолистна липа (*Tilia cordata*) и едролистна липа (*Tiliaplathyphyllos*).

G1.2232(0) Helleno-Balkan ash-oak-alder forests (Longos forests) - Смесените низинни и крайречни гори и лонгози са част от интразоналната растителност, разпространена в долините на редица реки в България.

Гори във фаза на старост (Old growth forests) – 5%

Представителни образци от естествени горски екосистеми - 10%

2.5.9 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горите в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. В горите с водоохранна функция провеждането на стопанска дейност се извършва съобразно Правилника за определяне, устройство и стопанисване на горите и териториите със специално предназначение.

Опазване на водните течения – изисквания както следва:

- Опазване на буферни зони (15-20 m) покрай постоянни водни течения
- Машините за дърводобив не трябва да навлизат във водните течения, освен на определените и проектирани за целта места за пресичане;
- В случаите, когато се налага пресичане на водно течение, се изграждат защитни съоръжения (мостове, каменна облицовка на дъното и др.) или се поставят тръби;
- Не се извършва извоз на дървесина и преминаване на транспортни средства по протежение на водни течения или речни легла. В случаите, когато няма друга технологична възможност, това се позволява след одобрение на директора на ДГС, като в края на извозния път във водното течение се изгражда шахта за улавяне на почвените частици, която се почиства периодично;
- Остатъци от сечта (клони, връшки и др.) не се складират в и в непосредствена близост до постоянни и непостоянни водни течения. Остатъци от сечта, попаднали във водното течение или речното легло, се отстраняват своевременно.

2.5.10 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Горският сектор на територията на общините Царево и Приморско създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ДГС от една страна и от фирмите подизпълнители от друга.

Имиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене и др.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Должностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за

правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

2.5.11 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ДГС „Царево“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството.

2.6 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието с местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност.

Примери за позитивен екологичен и социален и икономически ефект

- осигуряването на питейна вода от добре поддържаните гори във вододайни зони
- осигуряването на чист въздух и микроклимат с лечебни качества
- създаването на добри условия за съществуване на генетично и биологично многообразие в горите, които са стопанисвани по щадящ за природата начин и др.
- възстановяване на местообитание на видове
- възстановяване на екосистеми
- залесявания с подходящи видове на мястото на настъпили природни нарушения или пожари
- възстановяване на покритието с гора след антропогенни и природни нарушения
- охрана на горските територии и ресурси
- задоволяване на нуждите от дървесина, НДГП и лов

- осигуряването на достъп до гората (за рекреация, туризъм, събиране на НДГП и др.) в следствие изграждането на горски пътища и строеж на горски заслони.
- осигуряването на добри условия за естетическа наслада - изграждане на кът за отдих, чешми
- поддържане на туристически маршрут
- съвместни дейности с училища, кметства, други организации
- осигуряване на обучения и информация
- осигуряване на работни места и стажантски програми
- предоставяне на дървен материал или финансови средства като дарения
- подпомагане на местните общности в критични ситуации (спасителни акции, гасене на пожари, разчистване на пътища и др.)

2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове. В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

Не са констатирани и съществени проблеми с достъпа до информация. Горскостопанският план, като основен документ за стопанството е публичен и няма случаи на отказ от страна на ДГС по постъпили искания по Закона за обществен достъп до информация. В своите отговори, служителите се стремят чисто научната информация да се представя в по-достъпен език.

2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДГС се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/ заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ДГС „Царево“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на	Ежегодно

местно население		местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	Комуникация с местните кметове за необходимите количества Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места Разясняване на правилата за ползване	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските	Уведомяване в случай	2 седмици преди

	ресурси	на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация Уведомяване на местните кметове	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работните позиции;	Като част от всяка тържерна процедура

		<p>доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор</p> <p>Копия от трудови договори на работниците</p>	
		<p>Провеждане на начален и текущ инструктаж.</p> <p>Изискване на доказателства за проведен начален/текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител</p>	<p>Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект</p> <p>Текущ инструктаж – веднъж месечно</p> <p>Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)</p>
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно

		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво ЮЦДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо

ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата на са включени взаимодействията на ДГС с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДГС произтичащи от законодателството. Посочените срокове за минимално допустимите.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на FSC, и по което се очаква отговор. ДГС следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злоупотреки при работа за горското стопанство;

- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на FSC и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за бесплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

По време на срещите стана ясно, че информираността на всички заинтересовани страни във връзка с предстоящата сертификация на горите е изключително ниска и има множество конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми.

Това налага своевременно да стартира информационна кампания в региона, чиято основна цел на следва да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на FSC имащи отношение към съответната заинтересована страна. Основен акцент в кампанията трябва да се постави на конкретни, лесно разбираеми и оценими ползи за местното население и всички заинтересовани страни.

3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС страни се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ДГС „Царево“ се актуализира в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.